

**Welkom bij het
Sigma project
Nete en Kleine Nete**

Langs de Beneden-Nete en Kleine Nete in Lier, Duffel, Nijlen, Zandhoven en Grobbendonk staat een groot project op stapel. In het kader van het Sigmaplan voert de Vlaamse overheid hier de komende jaren werken uit. Het doel: de directe omgeving en de rest van Vlaanderen beter beschermen tegen overstromingen én tegelijk de unieke natuur langs de Nete en Kleine Nete opwaarderen.

Deel van het Sigmaplan. Het Sigma-project Nete en Kleine Nete is geen alleenstaand project. Het maakt deel uit van het Sigmaplan, een project voor meer waterveiligheid en natuur in de valleien van de Schelde, Durme, Dijle, Beneden-Nete, Kleine en Grote Nete, Demer en Zenne.

Twee diensten van de Vlaamse overheid werken samen aan dit ambitieuze project. Vlaams waterwegbeheerder Waterwegen en Zeekanaal (W&Z) coördineert en staat in voor het veiligheidsaspect. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) zorgt voor de natuurontwikkeling.

In deze brochure maak je uitvoerig kennis met het Sigma-project Nete en Kleine Nete. We tonen je welke projecten gepland zijn in jouw omgeving en wat er de komende maanden en jaren te gebeuren staat. Neem ook een kijkje op www.sigmaplan.be voor een actuele stand van zaken.

Vragen? Neem contact op met de projectleiders, Koen Segher van W&Z en Koen Deheegher van het ANB. Hun contactgegevens vind je op de achterflap van deze brochure.

Inhoud

4

Het Sigmaplan beveiligt Vlaanderen tegen overstromingen

6

Het Sigmaplan gaat vooruit!

8

De deelgebieden van het Sigmaproject Nete en Kleine Nete

11

Slimme technieken voor een betere bescherming

12

Wat met de landbouwers in de projectgebieden?

13

Europese topnatuur in jouw achtertuin

15

Wandelen en fietsen langs de Nete en Kleine Nete

16

Stappenplan van het Sigmaproject Nete en Kleine Nete

4

Het Sigmaplan beveiligt Vlaanderen tegen overstromingen

8

De deelgebieden van het Sigmaproject Nete en Kleine Nete

13

Europese topnatuur in jouw achtertuin

Het Sigmaplan beveiligt Vlaanderen tegen overstromingen

Iedereen die woont, werkt en leeft in de buurt van de Schelde en haar zijrivieren, zoals de Beneden-Nete en de Kleine Nete, moet beter beschermd worden tegen overstromingen. Dat is het uitgangspunt van het Sigmaplan. De kern van dat plan is dat er specifieke gebieden worden uitgekozen waar de rivier kan overstromen, zodat plaatsen waar mensen wonen buiten schot blijven. Tegelijk werkt het Sigmaplan in het kader van Europese natuurrichtlijnen aan het herstel van zeldzame natuur. Op die manier wordt de schaarse ruimte zoveel mogelijk dubbel benut.

Veiligheid en natuur krijgen nog een prominenter rol in de vallei van de Kleine Nete.

In het verleden werd de omgeving rond de Beneden-Nete en Kleine Nete al geteisterd door overstromingen.

Het geactualiseerde Sigmplan

Na de stormvloedramp van 1976, die in de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen zware schade aanrichtte, besliste de overheid dat een betere bescherming tegen overstromingen noodzakelijk is. Die kwam er in de vorm van het Sigmplan, een grootschalig project dat veiligheid moet garanderen.

Het Sigmplan werd intussen geactualiseerd, zodat het in overeenstemming is met de meest recente wetenschappelijke inzichten, bijvoorbeeld inzake klimaatverandering. Ook onze kijk op het waterbeheer evolueerde. Een rivier heeft ruimte nodig om te stromen en te overstromen. Veiligheid kan hand in hand gaan met natuurontwikkeling. Die principes zitten uitdrukkelijk verrat in het geactualiseerde Sigmplan.

Het geactualiseerde Sigmplan steunt op twee principes. Ten eerste worden langs de Schelde en haar zijrivieren dijken verhoogd en verstevigd. Ten tweede komt er in het

hele gebied een ketting van gecontroleerde overstromingsgebieden om het water te bergen. De uitvoering van de Sigmprojecten gebeurt op uitgekende plaatsen en verloopt gefaseerd.

De Vlaamse Regering besliste in 2005 en 2006 om het geactualiseerde Sigmplan uit te voeren op basis van het Meest Wenselijk Alternatief (MWeA). De locatie van de Sigmgebieden werd daarin bepaald op basis van een maatschappelijke kosten-batenanalyse, een milieueffectenrapport en een landbouwgevoeligheidsanalyse.

Pijlers van het Sigmplan

Het Sigmplan werkt aan een duurzame Schelde. Dat betekent dat alle functies van de rivier zich evenwichtig kunnen ontwikkelen. Bescherming tegen overstromingen is vandaag nodig, maar in de toekomst nog veel meer. Door de klimaatverandering zijn gevaarlijke hoogwaterstanden in de getijdenrivieren immers een realiteit, die we zo adequaat mogelijk moeten aanpakken.

Herstel en ontwikkeling van de Europees beschermde Scheldenatuur zijn een andere prioriteit van het Sigmplan. In de projectgebieden van het Sigmplan krijgt die zeldzame natuur opnieuw kansen, in overeenstemming met de Europese natuurrichtlijnen. Bovendien worden kansen gecreëerd om de recreatie op en rond de Schelde uit te breiden. Het Sigmplan heeft ten slotte oog voor de economische functies van het Scheldegebied, zoals scheepvaart, landbouw en plattelands economie.

Om de gevolgen van het Sigmplan voor de landbouw te beperken besliste de Vlaamse Regering dat gelijktijdig met het geactualiseerde Sigmplan een flankerend beleid voor landbouw wordt uitgevoerd. Dat omvat een reeks maatregelen om de impact op de landbouw te verzachten.

Het Sigmoplan gaat vooruit!

Het Sigmoplan is de fase van planvorming lang voorbij. Onder meer tijdens de sinterklaasstorm van december 2013 hebben de eerste Sigmagebieden hun nut al ruimschoots bewezen. In tal van andere gebieden zijn de werken aan de gang en worden op korte tijd nieuwe overstromings- en natuurgebieden gerealiseerd. De volledige realisatie van het Sigmoplan loopt tot 2030. Om de vijf jaar starten we met nieuwe projecten. Een eerste reeks projecten werd afgerond of is volop in uitvoering; andere worden voorbereid.

Voor een laatste stand van zaken kun je terecht op www.sigmoplan.be.

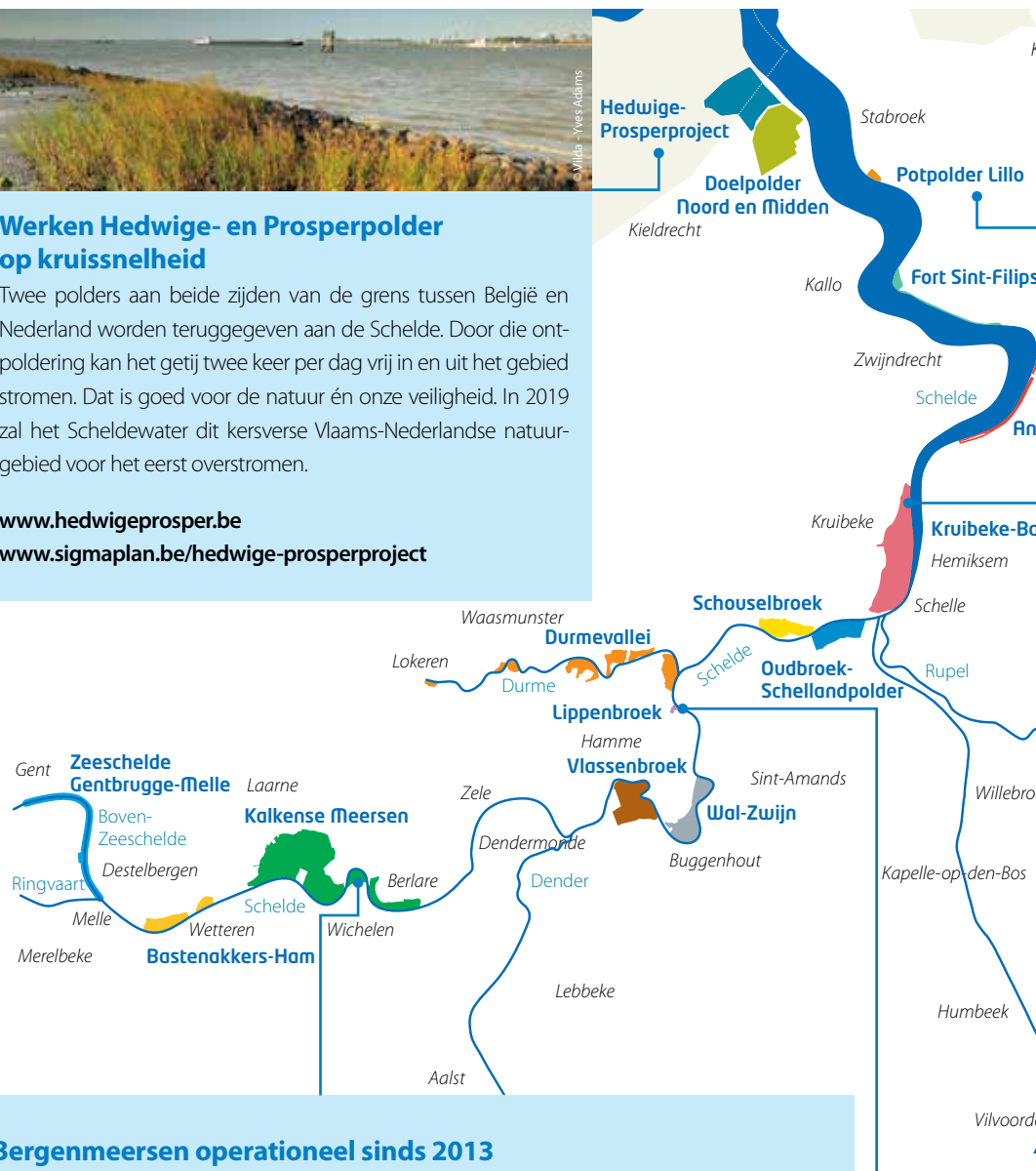

Werken Hedwige- en Prosperpolder op kruissnelheid

Twee polders aan beide zijden van de grens tussen België en Nederland worden teruggegeven aan de Schelde. Door die ontpoldering kan het getij twee keer per dag vrij in en uit het gebied stromen. Dat is goed voor de natuur én onze veiligheid. In 2019 zal het Scheldewater dit kersverse Vlaams-Nederlandse natuurgebied voor het eerst overstromen.

www.hedwigeprospere.be

www.sigmoplan.be/hedwige-prospereproject

Bergenmeersen operationeel sinds 2013

De werken aan het overstromingsgebied Bergenmeersen, een historisch meersengebied niet ver van Gent, waren in het voorjaar van 2013 klaar. Tijdens de sinterklaasstorm in december 2013 vulde het gebied zijn veiligheidsfunctie alvast met verve: ondanks die zware storm bleef de regio gespaard van wateroverlast. Uniek is de gecombineerde in- en uitwateringssluis, de motor voor een bijzondere natuurontwikkeling die al volop aan de gang is. Vanop het vlonder- en leerpad kun je al dat moois van dichtbij bewonderen. De werking van de sluis en de natuurontwikkeling worden secuur gemonitord. De lessen die we hieruit trekken, zijn nuttig voor andere Sigmaprojecten. In de projectgebieden Dijlemonding (Zennegat), Vlassenbroek en de Durmevallei (De Bunt) wordt immers een sluis van hetzelfde type gebouwd.

www.sigmoplan.be/kalkense-meersen

Kalmthout

- Noordkasteel

Antwerpen

Antwerpse Scheldekaaien

Bazel-Rupelmonde

Dijlemondig

Dorent

© Vilda - Yves Adams

Potpolder van Lillo afgerond in 2012

Hier werden de werken in het najaar van 2012 afgerond. De ontpoldering van tien hectare is een eerste stap in de beveiliging van het Antwerpse havengebied tegen overstromingen. De ringdijk rond de Potpolder beschermt het achterliggende land ook bij extreme weersomstandigheden. Door de ontpoldering krijgt het Antwerpse havengebied – dat in een beschermd Vogelrichtlijngebied ligt – er een stuk waardevolle getijdennatuur bij. Zeldzame slikken en schorren vormen een uitgelezen broedplaats voor talrijke beschermde vogels.

www.sigmaplan.be/dijkwerken

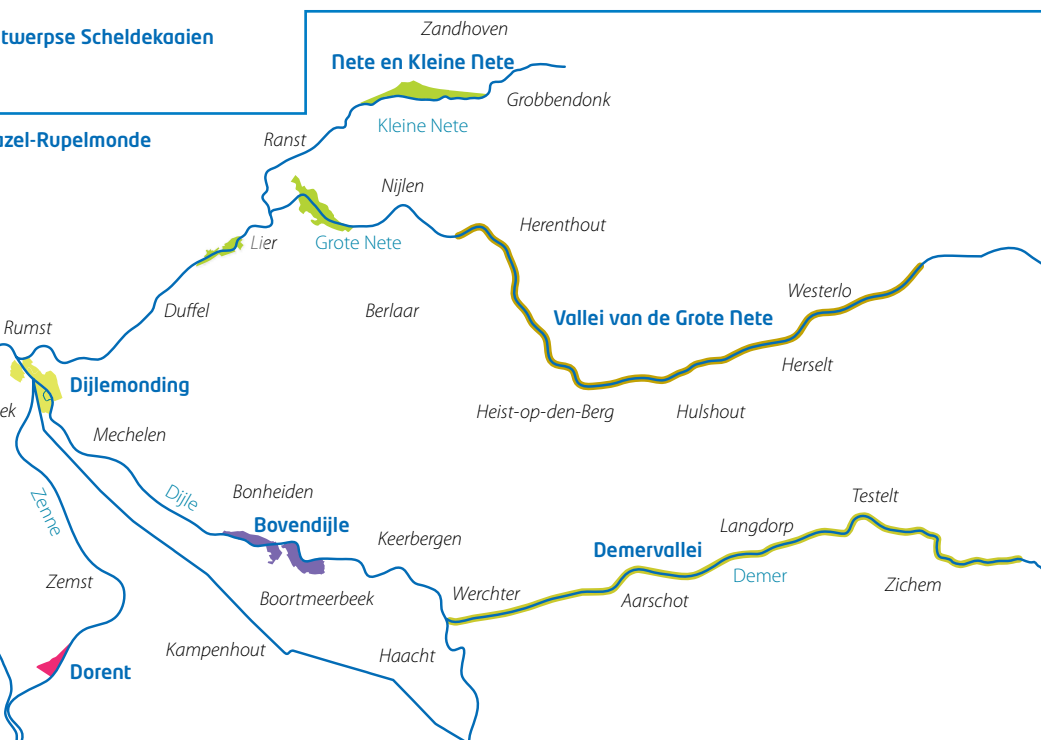

© Vilda - Yves Adams

Polders van Kruibeke klaar voor opstart

Ter hoogte van Kruibeke werken we aan het gecontroleerde overstromingsgebied Polders van Kruibeke. In zijn eentje zal het gebied, zodra het operationeel is, Vlaanderen vijf keer beter beschermen tegen overstromingen vanuit de Schelde en haar zijrivieren. Tegelijk zetten W&Z en het ANB alles op alles om hier een uniek natuurgebied te ontwikkelen én wandelaars en fietsers er een warm onthaal te geven.

www.sigmaplan.be/kruibeke-bazel-rupelmonde
www.poldersvankruibeke.be

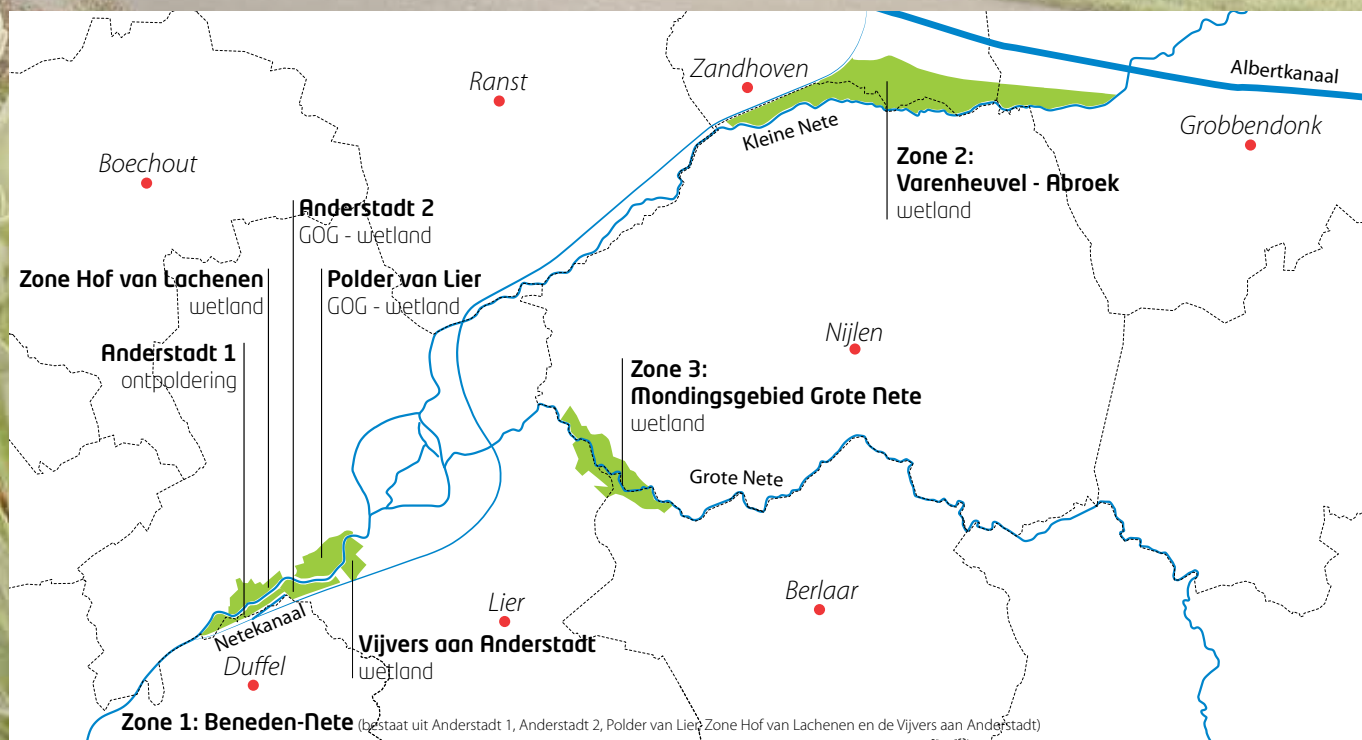
© Vilda - Yves Adams

Lippenbroek: testgebied sinds 2006

Het Lippenbroek geeft een voorsmaakje van hoe een gereduceerd getijdengebied eruitziet. In dit proefgebied testen W&Z samen met het ANB en een groep onderzoekspartners sinds 2006 een gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd getij (GOG-GGG) uit. Dat concept, ontwikkeld door de Universiteit Antwerpen, biedt een unieke oplossing om bescherming tegen overstromingen te combineren met getijdennatuur. Zowel de ontwikkeling van slikken en schorren als de werking van de sluisen wordt er gemonitord. Een leerpad leidt je rond door het gebied.

www.sigmaplan.be/lippenbroek

De deelgebieden van het Sigmaproject Nete en Kleine Nete

Het Sigmaproject Nete en Kleine Nete telt ongeveer 265 hectare en omvat verschillende zones. De eerste zone, langs de Beneden-Nete, ligt op het grondgebied van Lier en Duffel. Hierin liggen de Anderstadt-gebieden, de Polder van Lier, Zone Hof van Lachenen en de Vijvers aan Anderstadt. Een tweede zone, langs de Kleine Nete, is het gebied Varenheuvel - Abroek op het grondgebied van Grobbendonk, Zandhoven en Nijlen. Om de landbouw te sparen werden de voorbije jaren verschillende alternatieve locaties onderzocht. Zo kunnen we én de natuurdoelen realiseren én de gevolgen voor de landbouw beperken.

Beneden-Nete (zone 1): ontpoldering en wetlands

In Anderstadt 1 en 2 en de Polder van Lier werden in de jaren tachtig al gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG's) aangelegd. Met de nieuwe ingrepen wordt de veiligheid – gelet op de klimaatwijzigingen – ook in de toekomst bestendig. Bovendien wordt de natuur nog waardevoller met getijdennatuur in de vorm van slikken en schorren.

In de bijkomende gebieden Zone Hof van Lachenen en de Vijvers aan Anderstadt worden geen overstromingsgebieden aangelegd. Ze krijgen een inrichting als wetland. Dat is natte natuur die niet onder invloed van het getij staat: een uniek leefgebied voor heel wat planten en dieren.

Anderstadt 1 (12 hectare), gelegen op de linkeroever van de Beneden-Nete, wordt ontpolderd. Dat wil zeggen de rivier het gebied gedeeltelijk terugkrijgt en dat dat stuk onder invloed van het dagelijkse getij komt. Het gebied ten westen van Anderstadt 1, gelegen tussen de Beneden-Nete en het Netekanaal,

wordt eveneens ontpolderd. Zo blijven de stad Lier en omgeving ook in de toekomst beschermd tegen wateroverlast en ontstaan op die plaats waardevolle getijdennatuur en specifieke paaiplassen voor de fint.

In **Anderstadt 2** (11 hectare) krijgt het bestaande overstromingsgebied een invulling als wetland met vijvers en brede rietkragen. Vandaag heeft dat gebied al een hoge natuurwaarde. We onderzoeken ook hoe de veiligheid nog verbeterd kan worden.

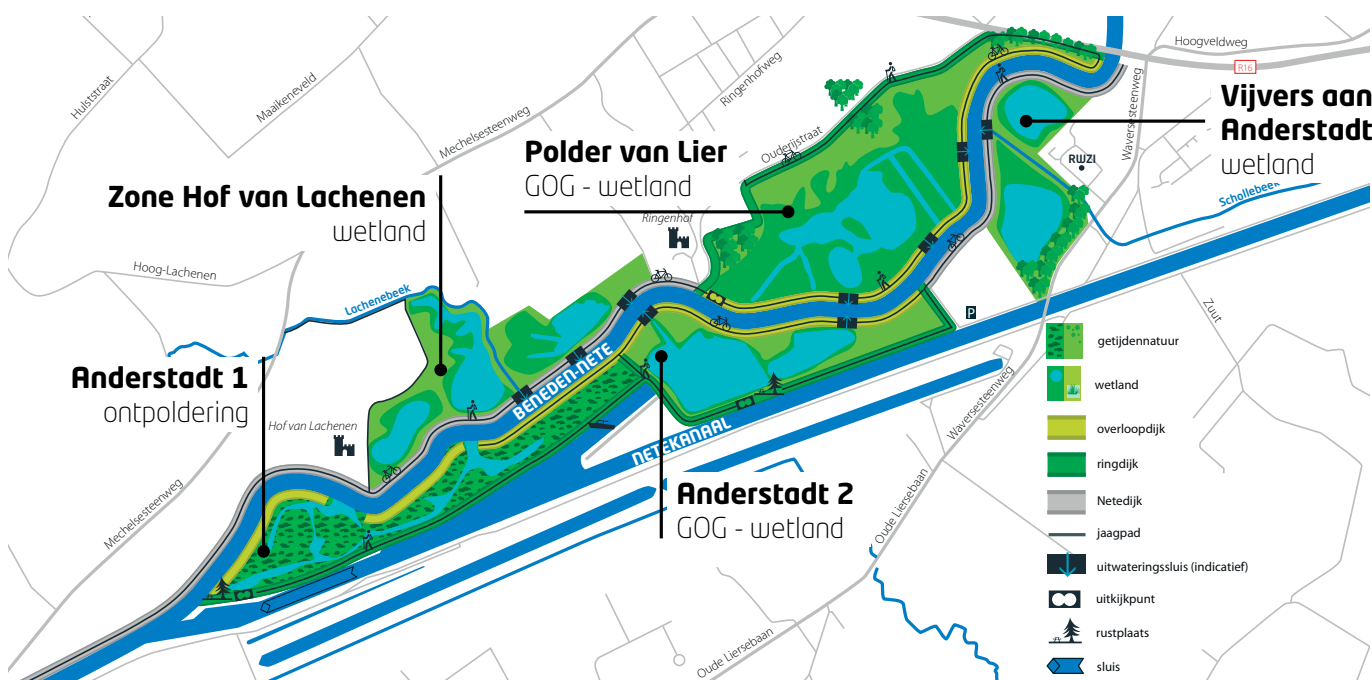
Het bestaande GOG **Polder van Lier** (26 hectare) ligt op de rechteroever van de Beneden-Nete. Hier komt wetland in de vorm van prachtig rietland. Op dit ogenblik is de polder in landbouwgebruik.

Het deelgebied **Zone Hof van Lachenen** (15 hectare) bevindt zich eveneens op de rechteroever. Hier ontstaat ook wetland. De ondiepe vijvers worden momenteel omringd door rietkragen, groen en beboste percelen

met loofhout. Aansluitend liggen er enkele laaggelegen weilanden. In de toekomst komt hier een wetlandhabitat voor de roerdomp.

De **Vijvers aan Anderstadt** (11 hectare) bevinden zich op de linkeroever van de Beneden-Nete. Tussen de grote ontginningsvijver en de kleine vijver, die beheerd wordt als natuurgebied, ligt de Schollebeek. Ook hier ontstaat wetland. Het gebied is nu al ecologisch erg waardevol. Vochtig wilgenstruweel en verruigd grasland omzomen de kleine vijver. Op de steile, groene oevers van de grote vijver groeien vooral struiken. Uit die vijver werd het zand gehaald voor de aanleg van de ring rond Lier.

In de Beneden-Nete zal er ongeveer 65 hectare nieuwe natte natuur komen, met slikken en schorren, riet en open water. Zo hopen we beschermde rietvogels, zoals de roerdomp, opnieuw te kunnen verwelkomen.

Varenheuvel - Abroek (zone 2) en mondingsgebied van de Grote Nete (zone 3): wetlands

Varenheuvel - Abroek: natuurlijke invulling met winteroverstromingen

De mogelijkheden om riet en open water te creëren hebben we eerst in Varenheuvel - Abroek (135 hectare) onderzocht. Uit het landbouweffectenrapport bleek echter dat het creëren van dat type natuur op de oorspronkelijke locatie te grote gevolgen zou hebben voor de landbouwactiviteiten. In het nieuwe voorstel blijft een gebied van 75 hectare ten zuiden van de Kleine Pulsebeek behouden voor landbouw. De rest van het gebied wordt ingericht op maat van de natuur. Winteroverstromingen vanuit de Kleine Pulsebeek blijven bestaan. Zo wordt de reeds bestaande bufferwerking van het gebied verder geoptimaliseerd.

Mondingsgebied van de Grote Nete: nieuw leefgebied voor zeldzame rietvogels

In het mondingsgebied van de Grote Nete realiseren we ongeveer 54 hectare bijkomend leefgebied voor de roerdomp. Bijkomend onderzoek naar de concrete invulling van dat toekomstige wetland loopt nog.

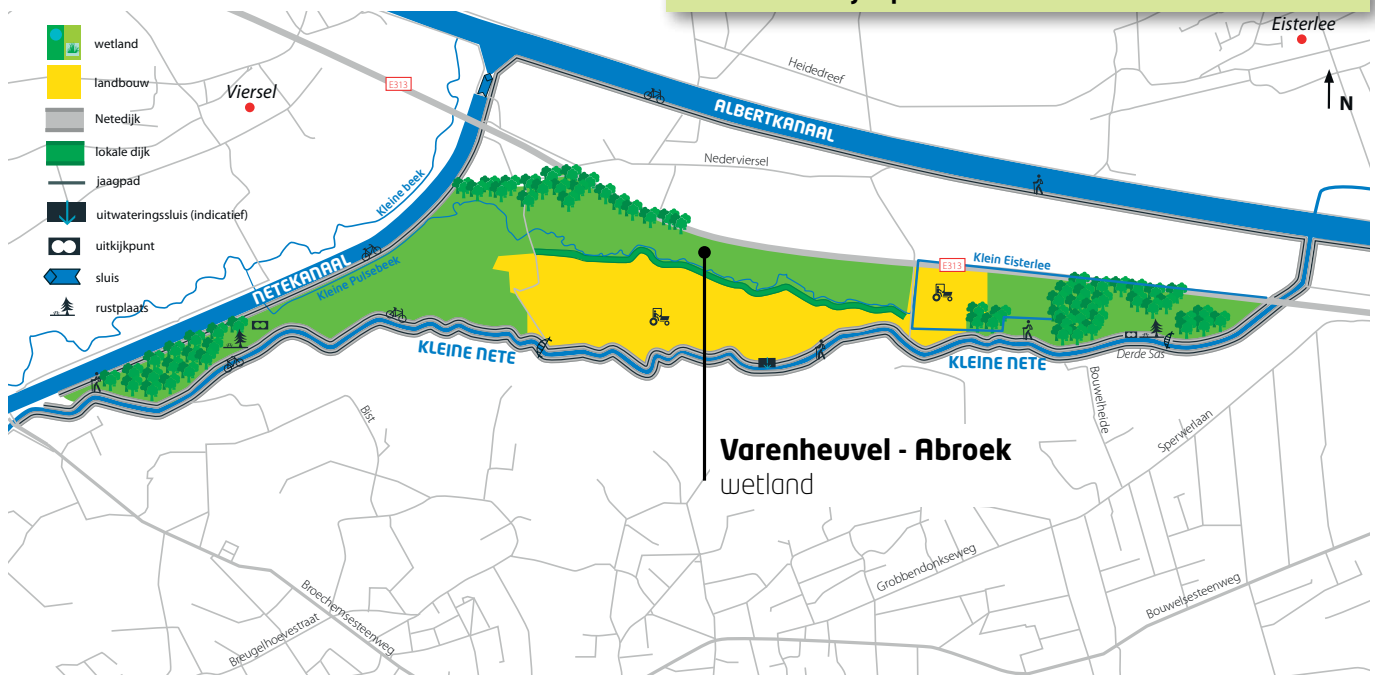
Afstemming verzekerd

De weidse vallei van de Kleine Nete tussen Lier en Kasterlee heeft heel wat troeven en functies. Naast de projecten van het Sigmaplan lopen er ook verschillende andere Vlaamse projecten en processen om dat waardevolle openruimtegebied te beschermen en te ontwikkelen.

Om de verschillende projecten op elkaar af te stemmen is coördinatie noodzakelijk. Gouverneur Cathy Berx, die aangewezen is als procesbegeleider, leidt het grote geheel in goede banen.

De projecten van het Sigmaplan passen binnen het ruimere verhaal van de Afbakening van de Gebieden van de Natuurlijke en Agrarische Structuur (AGNAS), zoals voorzien in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). AGNAS stemt projecten en visies vanuit verschillende invalshoeken, zoals landbouw, natuur, water en erfgoed, op elkaar af en integreert ze in de ruimtelijke uitvoeringsplannen voor de vallei. Alle partners zoeken zo samen naar een optimale gebiedsinrichting. Op die manier worden de doelstellingen van het RSV op het gebied van landbouw, natuur, bos, onroerend erfgoed, waterbeheer en mobiliteit in de open ruimte geïntegreerd en op elkaar afgestemd.

Meer info vind je op www.kleinenete.be.

Slimme technieken voor een betere bescherming

Hoe werken de gebieden in het Sigmaproject Nete en Kleine Nete? Hieronder lees je meer over de toegepaste technieken.

Hoe werkt een gecontroleerd overstromingsgebied (GOG)?

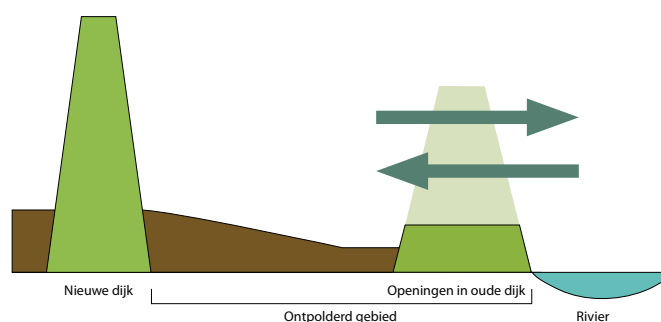
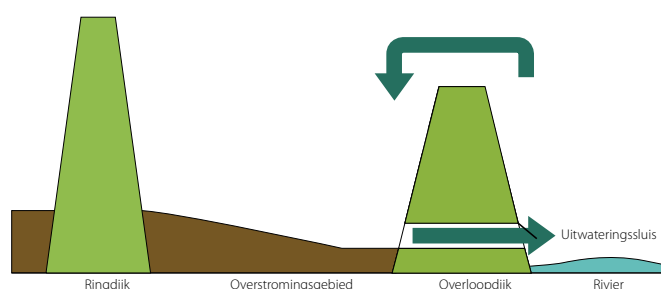
Bij een extreem hoge waterstand op de Nete of Kleine Nete stroomt het water over de overlooptdijk het overstromingsgebied binnen. Deloedgolf verliest daardoor aan kracht. Het water in het overstromingsgebied komt enkele decimeters tot enkele meters hoog te staan. Om te beletten dat de achtergelegen woongebieden onder water lopen, wordt het achterland altijd beschermd door een ringdijk op Sigmahoogte. Een systeem van grachten en uitwateringssluizen zorgt ervoor dat het water in het GOG na een overstroming zo snel mogelijk weer naar de Nete stroomt. Het risico op overstromingen in de omgeving neemt daardoor sterk af. Soms krijgt een GOG een bijkomende functie, zoals in de Polder van Lier en Anderstadt 2, die we inrichten als wetland.

Overstromingsgebieden treden meestal in de winter in werking: dan komen de meeste stormen voor en zijn de waterstanden het hoogst.

Ontpolderen

Bij een ontpoldering wordt de polder – het droge land – letterlijk teruggegeven aan de rivier. Dat zal gebeuren in Anderstadt 1. De bestaande overlooptdijk langs de Beneden-Nete wordt op enkele plaatsen doorbroken. Zo komt Anderstadt 1 opnieuw onder de invloed van het getij. Ideaal om getijdennatuur alle kansen te geven.

Een ontpoldering tempert ook de dynamiek van het water en haalt de druk van de ketel. Verder landinwaarts is er dan minder kans op overstromingen.

De sinterklaasstorm deed de overstromingsgebieden in het Sigmaproject Nete en Kleine Nete vollopen.

Getijden op de Nete en Kleine Nete?

Tweemaal per dag, bij vloed, wordt zeewater in de monding van de Schelde gestuwd. Dieloedgolf zet zich voort in haar zijrivieren en stuwt ook daar het water op. De Nete en Kleine Nete liggen, als zijrivieren van de Schelde, een flink stuk landinwaarts. Hier laat de getijdenwerking zich nog wel voelen, maar niet zo fors. Zo gaat het waterpeil tweemaal per dag lichtjes op en neer volgens de getijden van de Schelde. De invloed op het stijgen en dalen van die rivieren wordt dan ook sterker bepaald door de instroom van regenwater en de hogere ligging dan door de getijden van de Schelde.

Wat met de landbouwers in de projectgebieden?

Bij de uitwerking van de plannen voor de verschillende deelgebieden van de Nete en Kleine Nete houden we zoveel mogelijk rekening met de gevolgen voor de plaatselijke landbouwers. Intensieve landbouw is zelden te combineren met een overstromingsgebied of natte natuur. Dat hangt af van hoe vaak het gebied overstroomt en of het een natuurfunctie krijgt. Deskundigen van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) bestudeerden met een landbouweffectenrapport (LER) de impact op de landbouw. Flankerende maatregelen springen de getroffen landbouwers bij om tot concrete oplossingen te komen. Hierbij staat de leefbaarheid van het landbouwbedrijf centraal.

Landbouw en natuur in evenwicht

Het landbouweffectenrapport (LER) werd midden november 2011 afgerond. Uit dat onderzoek bleek dat er een zware impact te verwachten was op de landbouwactiviteiten in het gebied Varenheuvel - Abroek. In overleg met de landbouworganisaties en de andere betrokkenen hebben we daarom bijkomende locatie-alternatieven onderzocht, met Zone Hof van Lachenen, Vijvers aan Anderstadt en het mondingsgebied van de Grote Nete als beloftevolle alternatieven.

Daarnaast werd voor het gebied Varenheuvel - Abroek een nieuw voorstel uitgewerkt, waardoor een gebied van 75 hectare ten zuiden van de Kleine Pulsebeek toch behouden kan blijven voor landbouw. Het landbouwgebied krijgt eigen afwateringsgrachten naar de Kleine Nete, zodat het overtollige water zo snel mogelijk uit het landbouwgebied naar de Kleine Nete kan afwateren.

Flankerende maatregelen

Op basis van het LER en het overleg met de landbouwsector werken we een programma met flankerende maatregelen uit

om de landbouwers te compenseren. Flankerende maatregelen zijn heel uiteenlopend. Zo kunnen de werken gespreid worden in de tijd, wat de landbouwer meer tijd geeft om zijn bedrijf om te vormen. Of we helpen de landbouwer bij het zoeken naar ruilgronden of een bedrijfsverplaatsing. Ook vergoedingen om opbrengstverlies te compenseren zijn mogelijk.

Via omvormingscontracten kunnen landbouwers ook helpen om de natuurdoelen te realiseren. In ruil voor een vergoeding beheert de landbouwer de grond dan volgens strikte afspraken. Dat principe passen we bijvoorbeeld toe in de wetlands in de Cluster Kalkense Meersen (Oost-Vlaanderen). Een omvormingscontract van vijf jaar geeft de landbouwer de tijd om zijn bedrijf te reorganiseren, of alternatieven te zoeken voor de verloren grond. Pas na die periode van vijf jaar worden de gebieden vernet.

Landbouwers kunnen ook beheerovereenkomsten sluiten met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). Dat houdt in dat ze specifieke maatregelen nemen die goed zijn voor de natuur. In ruil daarvoor krijgen ze Europese subsidies.

De roerdomp is een van de zeldzaamste vogels in Vlaanderen, maar wordt hopelijk een vaste bewoner van de valleien van de Nete en Kleine Nete.

Europese topnatuur in jouw achtertuin

De veiligheidsmaatregelen van het Sigmaplans gaan hand in hand met de ontwikkeling van knappe natuur. Met een uitgekiende inrichting en doordacht beheer wordt het landschap de komende jaren nog diverser en rijker. Zo dragen we bij tot het behalen van de Europese natuurdoelstellingen.

Getijdennatuur: afwisseling verzekerd

Het ontpolderde gebied Anderstadt 1 wordt exclusief gereserveerd voor getijdennatuur. Getijdengebieden blinken uit in diversiteit. Op het ritme van eb en vloed stroomt tweemaal daags water in dat gebied. In die wereld boetseert de rivier een netwerk van slikken en schorren. Elk van die biotopen heeft zijn eigen typische bewoners.

Slikken zijn de lagergelegen delen die bij elke vloed overspoeld worden. Allerlei minidiertjes vormen er een feestmaal voor watervogels en vissen. In zoetwaterslikken, zoals in het projectgebied Nete en Kleine Nete, vind je vooral wormen en slakjes.

Voor ganzen, eenden, steltlopers en trekvogels vormen slikken een ideale plek om te rusten en eten te zoeken. 's Winters zoeken de watersnip en talrijke eenden, zoals de smient en wintertaling, de rust op om te verpozen en hun vetreserves aan te vullen.

Als die opgeslibde delen boven de gemiddelde waterlijn uitsteken, spreken we van **schorren**. Die plekken overstromen enkel bij springtij, ongeveer tweemaal per maand. Op de schorren groeien planten die een overstroming goed kunnen verdragen. In tegenstelling tot een brakke of zoute schor wordt een zoete schor gekenmerkt door een gevarieerde vegetatie. Je vindt er grassen, kruiden, mossen, maar ook struiken en bomen. In het voorjaar kun je er bijvoorbeeld spindotterbloemen zien. Na verloop van tijd groeien er uiterst zeldzame wilgenvloedbossen op de schorren.

Hogere waterstanden herstellen wetlands

In de gebieden Anderstadt 2, de Polder van Lier, Zone Hof van Lachenen, de Vijvers aan Anderstadt en Varenheuvel - Abroek ontstaan waardevolle wetlands. Letterlijk vertaald betekent wetland 'nat land'. In het Sigmaphan gebruiken we die naam voor laaggelegen rietlanden en natte graslanden, die niet onder invloed van de getijden staan. Kleine stuwtjes – drempels – op de bodem van de grachten in het gebied houden het water op, waardoor het grondwaterpeil stijgt. Op die plekken

zal volop riet opschieten of treffen we open water aan. Al die variatie is goed voor de biodiversiteit.

Net zoals getijdennatuur is dat natuurtype heel zeldzaam geworden in Vlaanderen. Het Sigmaphan geeft ons de kans om die bijzondere natuur te herstellen en in dat weelderige wetland wordt hoopvol uitgekeken naar leefbare populaties van de roerdomp en het porseleinhoen. Ook de zeldzame vissoorten fint (meivis) en spiering kunnen terugkeren.

In het projectgebied Nete en Kleine Nete ontstaat prachtige natuur in de vorm van wetlands en getijdennatuur, met zeldzame slikken en schorren.

© Vilda - Yves Adams

Wandelen en fietsen langs de Nete en Kleine Nete

© Milda - Yves Adams

Langs de Schelde en haar zijrivieren verdween door de jaren heen via menselijke ingrepen heel wat waardevolle natuur. In de projectgebieden van het Sigmapijn willen we die natuur niet alleen herstellen, maar er ook weer volop van genieten!

Getijdengebieden en wetlands zijn niet alleen voor de natuur een aanwinst. Ook de inwoners van de betrokken gemeenten langs de Nete en Kleine Nete en omstreken en andere geïnteresseerden zullen volop van die schitterende groene gebieden kunnen genieten. Fietsen, wandelen, vogels observeren, de natuur beleven in een nóg unieker decor. Er zijn tal van mogelijkheden voor wandelroutes, vogelkijkhutten en uitkijkpunten.

Wandelaars zullen dan ook hun ogen uitkijken in het afwisselende en verrassende landschap van het projectgebied Nete en Kleine Nete.

Vogels spotten in Anderstadt. Wie weet verschijnt de zeldzame roerdomp wel weer?

Stappenplan van het Sigma-project Nete en Kleine Nete

Vooraleer de inrichtingswerken op het terrein starten, is er nog heel wat werk aan de winkel. In overleg met alle betrokkenen – gemeentebesturen, natuurverenigingen, landbouworganisaties – en administraties, toeristische diensten, ruimtelijke ordening en erfgoed werd een inrichtingsplan opgemaakt.

Op basis van dat **inrichtingsplan** gaan we vervolgens de milieueffecten van het project bestuderen en stellen we een **milieueffectenrapport (MER)** op. We starten hiermee in het najaar van 2014. De volgende stap is het **gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP)**, dat de Vlaamse overheid opstelt om de bestemming van de projectgebieden te wijzigen. Een goedgekeurd MER en GRUP worden verwacht tegen einde 2015. Daarnaast kunnen de voorbereidingen getroffen worden om het project effectief te realiseren, zoals het opmaken van het **technisch ontwerp**, aanvragen van de nodige **vergunningen** en het voorbereiden van de **werken**. Die stappen plannen we in 2015 en 2016.

Al die mijlpalen verlopen volgens formele, wettelijk vastgelegde procedures. Bij elke fase krijg je als omwonende, eigenaar of gebruiker via informatie- en inspraakmomenten de kans om opmerkingen te geven en suggesties te formuleren op de plannen.

Pas als al die tussenstappen doorlopen zijn, kunnen de werken starten. Dat is ten vroegste vanaf 2016. De werken zijn omvangrijk en gaan soms gepaard met graafwerk en verkeer. Dat is echter nodig om te komen tot een veilige en natuurlijke leefomgeving. Een omgeving waar we niet alleen vandaag, maar ook in de toekomst de vruchten van plukken.

	Inrichtingsplan	Plan-MER	GRUP	Technisch ontwerp en voorbereiding SBV's	Start der werken
Sigma-project Nete en Kleine Nete	2011-2014	2014-2015	2014-2015	2015	2016

MER: milieueffectenrapport

GRUP: gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan

SBV: stedenbouwkundige vergunning

Contact

Meer informatie over het Sigma-plan en het herstel van de Nete en Kleine Nete vind je op www.sigmaplan.be en www.kleinenete.be.

Met vragen kun je terecht bij:

Koen Segher
projectingenieur
Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z)
koen.segher@wenz.be
T 03 224 67 11

Koen Deheegher
projectleider
Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
koen.deheegher@lne.vlaanderen.be
T 03 224 62 62

Colofon

Verantwoordelijke uitgever

Waterwegen en Zeekanaal NV
Afdeling Zeeschelde
ir. Wim Dauwe
Lange Kievitstraat 111-113 bus 44
2018 Antwerpen

Redactie

Pantarein in een consortium met
Technum en Dens Communicatie

Depotnummer

D/2014/3241/194

Uitgave

2014

www.sigmaplan.be